

KIÁLLÍTÁSOK

Kaisaniemenkatu 10, 00100 Helsinki
Nyitva hétfőtől péntekig 10–18

Fotókiállítás az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából X. 26. – XI. 28.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából a Galéria U-ban válogatás látható a Hórusz Archívum 56-os fotóiból. A Kardos Sándor által alapított fotóarchívum immár közel kétfélmillió „privátfotót” tartalmaz. A privátfotó képzettség és művészi szándék nélkül jön létre, bizonyos szempontból épp ez garantálja, hogy hitelesebben ábrázolja a múltat, mint a tudatosan szerkesztett, beállított fotók. A művészi vagy sajtófotók készítésének szabályai nem érvényesülnek, ami egyfelől sajátos szabadságot, másfelől izgalmas esetlegességet biztosít. A kiállítás látogatói a világsajtót bejárta, jól ismert fotók mellett ezúttal az 1956-os forradalom kevésbé ismert pillanataival ismerkedhetnek meg.

Timár József: *Susogó nyírfák*, 2016. XII. 9. – 2017. I. 12.

Timár József természetfotós több évtizede fényképezi a finn természetet. Képeiből könyvsorozatot állított össze, amelynek harmadik kötete, a *Susogó nyírfák* öt nyelven jelent meg egyidejűleg. A tizenhárom finn költő nagy része maga választott neki tetsző képet Timár több száz fotója közül, és verset írt hozzá.

A költők – Risto Ahti, Inger-Mari Aikio-Arianaick (Ima), Bo Carpelan, Aaro Hellaakoski, Anne Hänninen, Vilja-Tuulia Huotari, Jouni Inkala, Juhani Kelloso, Toivo Laakso, Kirste Paltto, Joni Pyysalo, Henriikka Ringbom, Pentti Saaritsa, Johanna Venho – Finnország három hivatalos nyelvét (finn, svéd, számi) képviselik. A kiállításon a fotók mellett versek is szerepelnek.

Ausztria finnországi nagykövetsége támogatta a projektet.

KIÁLLÍTÁSOK MÁS HELYSZÍNEKEN

Makovecz Imre *Templomok* című kiállítása Kuopio-ban, X. 16. – XI. 16

Makovecz Imre *Templomok* című fotókiállítása a kuopioi gyülekezet termében (Suokatu 22.) tekinthető meg.

Makovecz Imre az organikus építészet legjelentősebb képviselője. Az általa tervezett épületek úgy illeszkednek környezetükbe, hogy nem nyomják el a természetet és a természet formáit. Arra törekedett, hogy magyar archetípusokat ábrázoljon és építsen, s ezzel a magyar szecesszió, valamint a nemzeti romantika építészeinek munkáját, elképzeléseit folytatta. A kiállítás válogatás Máté Gábor fotóiból és Makovecz Imre rajzaiból. A kiállítás korábban Helsinkiben, Porvoóban, Tamperében, Mikkeliben, Vantaában és Poriban volt látható.

Popovits Zoltán kiállítása az Amos Anderson Múzeumban, 2016. X. 14. – 2017. I. 9.

Popovits Zoltán szobrászművész köztéri alkotásairól vált ismertté Finnországban. A magyar származású, magyar–amerikai kettős állampolgár Popovits 1965 óta Finnországban élt és alkotott, de az elmúlt évek során hosszabb időszakokat töltött Magyarországon is. Alkotásait a kísérletező anyagkezelés és a művészeti fogalmak kutatása jellemzi. Művei megformálásakor a következő anyagokat használja: fenyő, tölgy, alma, kőris, nyír, jéger, szil, juhar, nyár, farost és rétegelt lemez, gyufaszál, papír, textil, homok, fű, kagyló, kő, gránit, márvány, vas, acél, ólom, bronz, ezüst, üveg, műanyag, linóleum, terrakotta, kerámia. Ez a hallatlanul gazdag, organikus és mesterséges anyagokat is felölelő, több materiát összekapcsoló anyaghasználat a technikák magas fokú, mesteri alkalmazását követeli meg. Popovits hitvallása szerint a szobrászat a világ megismerésének, a jelenségek megértésének, a létezés nagy kérdéseire adható válaszok keresésének médiuma.

A művész eltérő méretű szobrai a múzeum (Amos Andersonin taidemuseo, Yrjönkatu 27., Helsinki) legalsó és legfelső emeletét foglalják el. A különböző korszakokból válogatott alkotásokban szimbólumokban gazdag történetekkel ismerkedhet a látogató.

Nyitva tartás: hétfőn, csütörtökön, pénteken 10–18, kedden zárva, szerdán 10–20, szombat-vasárnap 11–17.

További információ: www.amosanderson.fi

Modigliani-kiállítás az Ateneum és a Magyar Nemzeti Galéria együttműködésével

Az Ateneum, a Magyar Nemzeti Galéria, a Szépművészeti Múzeum, valamint a La Réunion des Musées Nationaux (RMN) / Grand Palais és Lille Métropole Musée d'art moderne, d'art contemporain et d'art brut együttműködésében Amedeo Modigliani (1884–1920) festőművész, szobrász munkásságát bemutató tárlat látható Helsinkiben. A kiállítást ezt megelőzően már a franciaországi Lille-ben és Budapesten is megtekinthette a közönség.

Nyitva tartás: kedd és péntek 10–18, szerda-csütörtök 10–20, szombat-vasárnap 10–17, hétfőn zárva. További információ: www.ateneum.fi

FILMEK

1956-os témájú filmek novemberben és decemberben - Helsinki, Tampere, Lahti

A forradalom és szabadságharc 60. évfordulója alkalmából három városban vetítünk 56-os témájú filmeket. A filmek angol feliratosak, ha más említés nem szerepel. A filmsorozatot az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulójára létrehozott Emlékbizottság támogatja.

Kino Iiris (Saimaankatu 12, Lahti):

XI. 11., péntek 16:00 Megáll az idő, rend. Gothár Péter (1982)

XI. 12., szombat 12:00 Szerelem, rend. Makk Károly (1970)

XI. 13., vasárnap 12:00 Eldorádó, rend. Bereményi Géza (1988)

További információ: www.kinoiiris.com valamint intézetünk honlapján

Teatteri Union (Siltavuorenrinta 18, Helsinki):

XI. 12., szombat 14:00 Szerelem, rend. Makk Károly (1970)

XI. 13., vasárnap 14:00 Szerencsés Dániel, rend. Sándor Pál (1982, finn felirattal)

XI. 19., szombat 14:00 Megáll az idő, rend. Gothár Péter (1982)

XI. 27., vasárnap 14:00 Apa, rend. Szabó István (1966, finn felirattal)

XII. 3., szombat 14:00 Hús óra, rend. Fábri Zoltán (1965)

A belépés ingyenes, további információ: www.teatteriunion.fi valamint intézetünk honlapján

Niagara (Kehräsaari B-talo, Tampere):

XI. 21., hétfő 16:30 Hannibál tanár úr, rend. Fábri Zoltán (1956)
XI. 23., szerda 16:30 Szerelem, rend. Makk Károly (1970)
XI. 28., hétfő 16:30 Szerencsés Dániel, rend. Sándor Pál (1982, finn felirattal)
További információ: www.elokuvakeskus.com/niagara valamint intézetünk honlapján

Magyar filmek az Oului Gyermek- és Ifjúsági Filmfesztiválon, XI. 13–20.

Az Oului Filmközpontban (Oulun ElokuvaKeskus) megrendezésre kerülő 35. Nemzetközi Gyermek- és Ifjúsági Filmfesztiválon válogatást láthat a közönség az elmúlt évtizedekben készült magyar gyermek- és ifjúsági filmekből. Levetítik többek között a *Vukot* (rend. Dargay Attila, 1981), *A kockás fülű nyulat* (rend. Richly Zsolt, 1978) és a *Valahol Európában* c. játékfilmet (rend. Radványi Géza, 1947). Újabb alkotásokat és magyar népmeséket, valamint olyan produkciókat is bemutatnak, amelyeket gyermekek és fiatalok készítettek a makói videó műhelyben.

További információ:

<http://www.oulunelokuvakeskus.fi/lef/fi/elokuvat-ja-esityspaikat/unkari-valkokankaalla>

SZÍNHÁZ

Kristian Smeds: *just filming* a Finn Nemzeti Színházban, X. 14. – XI. 19.

Kristian Smeds színházi produkciójában a Finn Nemzeti Színház Willensauna színpadán két kiváló színész szerepel. Láng Annamária és az észt Juhán Ulfsak találkozásából színházi páros tánc születik, amelyből nem hiányzik a szenvedély, az örült bolondság és a humor sem. Az erős vizualitással és zeneiséggel operáló *just filming* a filmművészet iránti szeretet kifejezése is.

Bemutató X.14-én 19 órakor, Willensauna (Bergbominkuja 2.) FIGYELEM! Csak tizenöt előadás.

Az előadás nyelve: Broken English. Broken Suomi. Jegyek: 35/30/16 €, időtartam kb. két óra.

További információ: <http://www.kansallisteatteri.fi/>

Felolvasószínházi előadások XI. 19-én Lahtiban és XI. 22-én Helsinkiben

XI. 18–21-ig harmadik alkalommal rendezik meg Lahtiban a Taskufestari fesztivált (Pikkuteatteri Loviisankatu 8.), melynek keretében független színházi csoportok adják elő produkcióikat (színház, bábszínház, zene, tánc, új cirkusz). XI. 19-én, szombaton 18 órakor Székely Csaba *Szeretik a banánt, elvtársak?* c. monodrámájának felolvasószínházi változatát láthatja a közönség Kozma Dávid előadásában. A szöveget Sarka Hantula fordította finre.

Helsinkiben X.14–28-ig szintén harmadik alkalommal rendezik meg a R.E.A.D. (Reading EuropeAn Drama) felolvasószínházi fesztivált, amely Finnországban élő és dolgozó nemzetközi színházi alkotók együttműködésének eredménye, s célja az új európai drámairodalom sokoldalú bemutatása. Tábori György *Jubileum* c. drámájának felolvasószínházi előadására a fesztivál egyéb programjától eltérően november végén, XI. 22-én, kedden 18 órakor kerül sor a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.). A helsinki European Theatre Collective színészeit Kozma Dávid rendezi, a szöveget Juha Valkeapää fordította finre.

Jegyek: Taskufestari: 15 € (felnőtt), 10 € (12 éven aluliak), fesztiválbérlet 40/25 €.

A helsinki előadásra ingyenes a belépés.

További információ: <http://theatrecollective.com/wp/r-e-a-d-festivaali/>

Taskufestari: <https://taskufestari.wordpress.com/>

IRODALOM ÉS KÖNYVEK

Galambosi Bertalan *Yrttien viljely* című könyvének bemutatója az MKTK-ban, XI. 2.

Az *Yrttien viljely* (Fűszernövények termesztése) c. könyv bemutatója XI. 2-án 18 órakor lesz a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.). A könyv agrár- és kertészeti tanulmányokat folytató diákok és fűszernövény-termesztők számára készült alapmű, amely részletes gyakorlati útmutatást nyújt régi és új fűszernövények finnországi műveléséhez. A könyv a fűszernövények kereskedelmi szintű termesztésére fekteti a hangsúlyt, de a növénykedvelők is hasznosíthatják ugyanezeket az ismereteket. A könyvhöz internetes anyag is kapcsolódik, amely a termesztési utasítások alapjául szolgáló kutatási eredményeket, valamint a növények kultúrtörténeti és gazdasági jelentőségét ismerteti: www.edu.fi/yrttienviljely
Galambosi Bertalan 33 éve Finnországban élő agrármérnök. Szinte egész életében növényekkel, különösen a fűszernövényekkel és ezek népszerűsítésével foglalkozott. Finn nyelvű rendezvény!

A Helsinki Finn–Magyar Társaság irodalmi estje az MKTK-ban, XI. 3.

XI. 3-án 18 órakor a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.) Juhani Huotari beszél két legújabb munkájáról, Gárdos Péter *Hajnali láz (117 kirjettä,)* és Márton László *Árnyas főutca (Pääkadun varjot)* című regényének finnre fordításáról. A frissen megjelent két könyv az új magyar próza legérdekesebb alkotásai közé tartozik. Milyen képet ad ez a két mű a XX. századi magyar történelemről, és milyen dialógust folytatnak egymással? Az est során részleteket hallhat a közönség a regényekből és beszélgetésre is lehetőség nyílik. A rendezvényt Sanna Manner, a társaság elnöke nyitja meg. A Helsinki Finn–Magyar Társaság rendezvénye.

Szeminárium a nagykövetségek történetéről, MKTK XI. 8.

A Magyar Kulturális és Tudományos Központ és a Finn Történelmi Egyesület (Historiallinen yhdistys) XI. 8-án, kedden 18 órai kezdettel szemináriumot rendez a Helsinkiben működő nagykövetségek történetéről. Helsinkiben jelenleg 64 nagykövetség és egy képviselőtalálkozó található, melyek történetében tükröződtek mind a finn, mind a világtörténelem eseményei. A 2016 októberében megjelent *Maailmanympärimatka Helsingissä – suurlähetystöt ja niiden historia* (Világkörüli utazás Helsinkiben – a nagykövetségek és történetük) című könyv az első, amelyben összegyűjtötték a diplomáciai testületek történetét. A Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.) rendezendő szemináriumon a szerzők tartanak előadást a könyv témáiból, ezt követően a közönség kérdéseket tehet fel, és a könyvet is meg lehet vásárolni.

ZENE

Magyar kóruszene a Musiikkitaloban, XI.4.

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem két tanára, Nemes László Norbert és Novák Anikó kórusvezetői mesterkurzust tart a Sibelius Akadémia diákjai számára. A kurzus gyümölcseit a közönség is élvezheti a XI. 4-én, pénteken 19 órakor kezdődő koncerten a Musiikkitalo Paavo próbatermében (Mannerheimintie 13 A, Helsinki). A koncerten a mesterkurzus résztvevői a Sibelius Akadémia vokálegyüttesét (Vokaaliyhtye) vezénylik, zongorán kísér Novák Anikó. Műsoron Bartók Béla, Kodály Zoltán, Kurtág György, Ligeti György és Orbán György kórusművei. A mesterkurzus és a koncert a Sibelius Akadémia, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem és az MKTK együttműködésében valósul meg. A koncertre a belépés ingyenes. Részletesebb információ: <http://www.uniarts.fi/tapahtumat/ti-11102016-1235/bart%C3%B3k-and-friends>

Befogad és kiteszít a világ – Mácsai Pál és Huzella Péter zenés Villon-estje, XI. 18.

XI. 18-án 19 órai kezdettel Mácsai Pál és Huzella Péter *Befogad és kiteszít a világ* című előadását élvezheti a közönség a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.) Huzella Péter és Mácsai Pál François tizenöt évvel ezelőtt állította össze a műsort, amely azóta kétszáz előadást ért meg országszerte, Budapesten pedig több mint százat a Komédiium színházban. Az előadás nagy sikerrel került színre New Yorkban, Párizsban és Washingtonban is. A költő zsenialitásán túl nyilván azért sikeresek ezek a fél évezredes balladák, mert Villont épp magyar nyelvre fordították le legtöbbször és legtöbben, épp a huszadik században, és épp a magyar irodalom legjelesebbjei. Ezeket a verseket szinte mindenki ismeri, nemzedékek önmeghatározásának állomása a villoni személyiség és az azt magyarra ültető szövegek iránti elfogult szeretet. A zenei szöveg alapja a Kaláka együttes Villon-lemeze, de Huzella Péter új dalokat is komponált az előadáshoz. A két gitár és az ének eredeti jogaiba helyezi vissza a verseket, hiszen Villon a maga korában közismert dallamokra írt. A mai értelemben vett versként, zene nélkül elhangzó szövegek kortársi hangon szólnak.

A magyar nyelvű koncert a Finnországi Magyarok Egyesületével közös szervezésben valósul meg. Jegyek: felnőtt 15 €, gyermek (16 éven alul) 5 €, FME-tagoknak 10 €. A jegybevételt az FME szervezési költségeire fordítják.

Takács Zoltán és Ville Koponen koncertje az MKTK-ban, XI. 24.

Takács Zoltán hegedűművész, kamarazenesz számos ismert zenekarban játszott az elmúlt 40 év során. 1989-ben megkapta a tekintélyes Bartók-díjat. Szólistaként és kamarazeneszként világszerte koncertezett. A Tapiola Sinfonietta szólamvezetője, az Adelaide-i Szimfonikus Zenekar vendég szólamvezetője, valamint a Finn Rádió Szimfonikus Zenekarának I. hegedű szólamvezetője is volt. Ville Koponen 2000-ben megnyerte a Jyväskyläben rendezett hegedűverseny ifjúsági kategóriáját, 2004-ben pedig az Eurovízió Fiatal Szólisták –versenyének finn döntőjében a Finn Rádió Szimfonikus Zenekarának szólistája volt. Számos kamaraegyüttesben és zenekarban játszott, 2013-tól a Finn Rádió Szimfonikus Zenekarának hegedűse.

A belépés ingyenes, a műsorfüzet helyszíni megvásárlásával (5 euró) lehet hozzájárulni a fellépő művészek tiszteletdíjához.

1956-os témájú finn opera Budapesten

Az 1956-os forradalom 60. évfordulója alkalmából rendezett eseménysorozat keretében X.21-én volt Einojuhani Rautavaara (1928–2016) *Kaivos* (A bánya) című operájának ősbemutatója Budapesten, a Magyar Állami Operaházban. A nemrég elhunyt zeneszerző így nyilatkozott 1962-ben készült első operájáról: „A bánya talán a legjobb operám, igazi krimi, melynek témája – az ember választásai által határozza meg magát – most és mindörökké időszerű.” Rautavaara 1957-ben, a forradalom leverése után magyar menekültekkel találkozott, és elbeszéléseik alapján azonnal elkezdte írni az operát. A *bánya* azonban elkészültekor a cenzúra miatt nem kerülhetett a Finn Opera műsorára. A mű budapesti színrevitelének fontos finn vonatkozásai vannak: Bogányi Tibor karmester sokáig élt Finnországban, a rendező Vilppu Kiljunen, Simon szerepét Tommi Hakala énekli. A művet finn nyelven adják elő.

A *bánya* premierje XI.22-ig meghallgatható az Yle Areena csatornán:

<http://areena.yle.fi/1-3750368?autoplay=true>

Az Outi Paasanen szerkesztő által készített, az 56-os forradalmat és az opera hátterét bemutató műsor, melyben Hannu Reime, Vilppu Kiljunen és Bogányi Tibor interjúi is szerepelnek, szintén XI.22-ig hallgatható meg ugyanitt: <http://areena.yle.fi/1-3713897?autoplay=true>

A Schema kvartett koncertje a Magyar Kulturális és Tudományos Központban, XII. 9.

A XII. 9-én, pénteken 18 órakor kezdődő koncerten Bartók Béla és Joseph Haydn vonósnégyeseit játssza a kvartett a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.). A kvartett tagjai közül Helmi Hортtana-Suoranta (hegedű) és Elisa Rusi-Matero (hegedű) a Finn Rádió Szimfonikus Zenekarában játszanak, Matleena Vehmaa (brácsa) a Kelet-Helsinki Zeneiskola és a Riihimäki Zeneiskola tanára, Csilla Tuhkanen (cselló) a Kelet-Helsinki Zeneiskolában tanít.

A belépés ingyenes. További információ hamarosan az intézet honlapján.

EGYÉB

Márton Áron püspök filmvetítéssel egybekötött emlékestje az MKTK-ban, XI. 10.

Márton Áron (1896–1980) Erdély katolikus püspöke a vallásszabadság, az emberi jogok és a romániai magyar kisebbség egyik legjelentősebb XX. századi védelmezője volt. Születésének 120. évfordulója alkalmából XI. 10-én, csütörtökön 18 órai kezdettel magyar nyelvű emlékestre és filmvetítésre kerül sor a Magyar Kulturális és Tudományos Központban (Kaisaniemenkatu 10.). Bevezető előadást a Finnországi Magyarok Egyesületénél gyakornokként dolgozó Búzás Eszter Bíborka tart. Kérjük, hogy az érdeklődők a Facebookon jelentkezzenek:

<https://www.facebook.com/events/1655417488104486/>.

További információ Márton Áron püspökről (magyarul): www.martonaron2016.hu

Örömmel fogadunk információkat Finnországban megrendezésre kerülő, a magyar kultúrával kapcsolatos eseményekről.

Ha szeretne feliratkozni hírlevelünkre, ill. lemondani azt, írjon intézeti címünkre:

hungarian.culture@unkarinkulttuuri.fi

Legfrissebb információink az intézeti honlapon: <http://www.helsinki.balassiintezet.hu/hu/>

és facebook oldalunkon: <https://www.facebook.com/pages/Unkarin-kulttuuri-ja-tiedekeskus-Magyar-Kultur%C3%A1lis-%C3%A9s-Tudom%C3%A1nyos-K%C3%B6zpont/288232061849?fref=ts>